

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 15 april 1999 beslutat bereda övriga utskott tillfälle att yttra sig över 1999 års ekonomiska vårproposition (prop. 1998/99:100), bl.a. i vad avser den ekonomiska politiken och utgiftstaket samt över i anslutning därtill väckta motioner, i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

Utbildningsutskottet behandlar i det följande regeringens förslag till preliminära utgiftsramar (yrkande 4) när det gäller utgiftsområdena 15 och 16 och däremot svarande yrkanden i partimotionerna 1998/99:Fi14 (m), 1998/99:Fi15 (kd), 1998/99:Fi16 (c) och 1998/99:Fi17 (fp). Dessutom behandlar utskottet yrkandena 5, 6 och 7 i motion 1998/99:Fi16 (c).

Först behandlas utgiftsramarna för utgiftsområdena 15 Studiestöd och 16 Utbildning och universitetsforskning. Därefter tar utskottet upp några övriga frågor.

Utgiftsramar för utgiftsområde 15 Studiestöd

Regeringens förslag

Riksdagen godkände i november 1998 preliminära utgiftsramar för budgetåren 2000 och 2001 för de 27 utgiftsområdena i enlighet med regeringens förslag i budgetpropositionen för 1999. I vårpropositionen föreslås dels vissa förändringar i dessa ramar, dels preliminära utgiftsramar för år 2002.

För utgiftsområde 15 föreslås nu utgiftsramar som är påtagligt mindre än de som beräknades i budgetpropositionen. Minskningen beror på att regeringen har valt att inte fullfölja tidigare planer på att bygga ut Kunskapslyftet med ytterligare 10 000 platser år 2000. Dessutom har ramen minskats med anledning av den sänkning av räntan som skett det senaste halvåret.

Dessa minskningar har gjort det möjligt för regeringen att inom utgiftsområde 15 ta ut en del av den tidigare beslutade besparingen inom Utbildningsdepartementets område på 1 miljard kronor. Besparingen var i de tidigare fastställda preliminära utgiftsramarna beräknad inom utgiftsområde 16.

Utgiftsramarna för budgetåren 2001 och 2002 har vidare utökats med 800 miljoner kronor respektive 1 600 miljoner kronor för genomförandet med början år 2001 av ett reformerat studiestödssystem. Vidare har medel beräknats för studiemedel motsvarande de nya utbildningsplatser inom högskolan

som regeringen beräknat medel till under utgiftsområde 16, samt för studie-
stöd till deltagare i Kunskapslyftet hösten 2002.

Höjningar av studiebidraget inom studiehjälpssystemet med 100 kr per
månad år 2000 och ytterligare 100 kr per månad år 2001 var redan i budget-
propositionen medräknade i utgiftsramarna för utgiftsområde 15.

Oppositionspartiernas förslag

Oppositionspartiernas förslag till utgiftsramar i partimotionerna 1998/99:
Fi14 (m), Fi15 (kd), Fi16 (c) och Fi17 (fp) framgår av följande (belopp i
miljoner kronor):

År	Reger- ingens förslag	Oppositionspartiernas förslag (m)	(kd)	(c)	avvikelser från regeringens förslag (fp)
2000	22 136	-2 944	-555	+300	-1 500
2001	24 161	-3 895	-747	+975	-1 585
2002	24 509	-2 599	-557	+1 300	-1 490

Moderata samlingspartiet har i sitt förslag till utgiftsramar i motion Fi14
(yrk. 5) räknat med studiemedel för den ytterligare utbyggnad av högskolan
som partiet föreslår under utgiftsområde 16. De som i dag studerar inom
Kunskapslyftet skall enligt motionärerna ges rimliga förutsättningar att full-
följa sin utbildning.

Kristdemokraternas ramförslag i motion Fi15 (yrk. 4) är beräknat utifrån
partiets förslag när det gäller utbyggnad av Kunskapslyftet och av grundlägg-
ande högskoleutbildning, samt utifrån att s.k. NT-svux (särskilt vuxenstu-
diestöd till studerande vid vissa naturvetenskapliga och tekniska utbildning-
ar) avskaffas och att höjningen av studiebidragets belopp år 2000 genomförs.
Kristdemokraterna avvisar däremot den ytterligare höjningen av studiebidra-
get år 2001. För att råda bot på orimliga marginaleffekter av nuvarande reg-
ler om fribelopp bör fribeloppsgränsen höjas redan år 2000. För detta avsät-
ter Kristdemokraterna 200 miljoner kronor, som finansieras genom en bespa-
ring på samma belopp. Besparingen skall åstadkommas genom att kravet på
studietakt för rätt till fullt studiestöd förändras något.

Centerpartiets förslag i motion Fi16 (yrk. 23) innehåller ett jämfört med
regeringens förslag ökat utrymme för en studiestödsreform (+500 mkr år
2001 och +1 000 mkr år 2002). Samtidigt vill partiet halvera takten i utbygg-
naden av högskolan, vilket begränsar ökningen av utgiftsramen för studie-
stöd.

Folkpartiet föreslår i motion Fi17 (yrk. 4) att det skall införas en lånedel i
det särskilda utbildningsbidraget, att barntillägget i svux (särskilt vuxenstu-
diestöd) och svuxa (särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa) skall återinföras

samt att utrymmet för studiemedel ökas med anledning av partiets förslag om satsning på sommaruniversitet (utg.omr. 16).

Utbildningsutskottets bedömning

Utskottet ställer sig bakom de förändringar av utgiftsramarna som följer av regeringens förslag till ändringar av volymen inom Kunskapslyftet och den grundläggande högskoleutbildningen, vilka behandlas i anslutning till utgiftsområde 16 längre fram i detta yttrande.

Riksdagen fastställde i november 1998 preliminära utgiftsramar för budgetåren 2000 och 2001 i vilka höjning av studiebidraget i studiehjälpen liksom av det allmänna barnbidraget ingick. Det finns enligt utskottets mening fortfarande skäl att låta beloppen i dessa båda bidrag följas åt.

Utskottet är inte berett att förorda att en lånedel införs i det särskilda utbildningsbidraget. Kunskapslyftet är en i tiden begränsad satsning, där en viktig faktor utgörs av det särskilt förmånliga studiestöd som särskilt utbildningsbidrag innebär. Finansutskottet bör alltså avstyrka Folkpartiets förslag på denna punkt.

När det gäller återinförande av barntillägg i svux och svuxa hänvisar utskottet till sitt tidigare ställningstagande, senast i betänkande 1997/98:UbU2.

Med det anförda förordar utbildningsutskottet att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsramar för budgetåren 2000, 2001 och 2002 för utgiftsområde 15 Studiestöd samt avstyrker motionerna Fi14 yrkande 5, Fi15 yrkande 4, Fi16 yrkande 23 och Fi17 yrkande 4, alla i motsvarande del.

Utgiftsramar för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Regeringens förslag

De utgiftsramar som regeringen nu föreslår för utgiftsområde 16 skiljer sig från tidigare fastställda preliminära ramar på främst följande punkter.

Utrymme skapas nu för att fr.o.m. 2001 stegvis genomföra en allmän förskola och maxtaxa i barnomsorgen. Tidigare planerad utbyggnad av Kunskapslyftet med 10 000 ytterligare platser år 2000 genomförs inte. Däremot beräknas medel för att Kunskapslyftet – som hittills varit avsett att pågå t.o.m. vårterminen år 2002 – skall kunna fortsättas på en lägre nivå även höstterminen år 2002. Medel beräknas för en förlängning t.o.m. hösten 2002 av storstadssatsningen när det gäller förskola för alla barn fr.o.m. tre års ålder i utsatta bostadsområden. För det s.k. tiopunktsprogrammet har medel hittills beräknats för åren 1999 t.o.m. 2001. Nu beräknas medel för fortsättning av detta även år 2002. Forskning och forskarutbildning vid universitet och högskolor förstärks med 70 miljoner kronor år 2000 (för främst de tre nya universiteten i Karlstad, Växjö och Örebro), 470 miljoner kronor respektive 779 miljoner kronor. Högskolans grundutbildning byggs ut med ytterligare 10 000 platser hösten år 2001 och lika många hösten år 2002.

Oppositionspartiernas förslag

Oppositionspartiernas förslag till utgiftsramar i partimotionerna 1998/99: Fi14 (m), Fi15 (kd), Fi16 (c) och Fi17 (fp) framgår av följande (belopp i miljoner kronor):

År	Regeringens förslag	Oppositionspartiernas avvikelser från regeringens förslag			
		(m)	(kd)	(c)	(fp)
2000	30 824	-29	-65	+650	-405
2001	34 777	+47 271	-1 845	-240	-565
2002	37 041	+45 461	-7 262	-1 975	-4 065

Moderata samlingspartiets förslag i motion Fi14 (yrk. 5) innehåller en kvalitetssatsning i skolan (fritt skolval, tydlig utvärdering genom betyg, obligatoriska nationella prov och obligatoriska examina i både grund- och gymnasieskolan, inrättande av ett fristående nationellt kvalitetsinstitut samt kraftfulla IT-satsningar), som totalt för treårsperioden beräknas till 2 480 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit. Liksom tidigare föreslås att staten skall ta över ansvaret för grundskolans finansiering från kommunerna, och att en nationell skolpeng skall införas. För detta ändamål föreslås att 50 miljarder kronor år 2001 överförs till utgiftsområde 16 från utgiftsområde 25. Moderaterna vill successivt dra ned på vuxenutbildningen och samtidigt anslå medel för en omfattande utbyggnad av den kvalificerade yrkesutbildningen, som enligt motionärerna behöver byggas ut med 20 000 platser de närmaste åren. Regeringens planer på allmän förskola och maxtaxa i barnomsorgen avvisas. Vidare föreslår Moderaterna fortsatt utbyggnad av högskolans grundutbildning alternativt ökade kvalitetsinsatser under åren 2000–2002. Ytterligare 600 miljoner kronor under treårsperioden föreslås satsas på forskning.

Kristdemokraternas ramförslag i motion Fi15 (yrk. 4) bygger på partiets uppfattning att utbyggnaden av Kunskapslyftet bör ske i långsammare takt och omfatta 7 500 nya platser per år. Partiet avvisar förslaget om förlängning av Kunskapslyftet hösten 2002. Även utbyggnaden av högskolan bör vara långsammare än regeringen föreslagit och omfatta 7 500 nya platser vart och ett av åren 2000, 2001 och 2002 samt därtill en extra satsning på 5 000 nya platser hösten 2000. Kristdemokraterna vill öka de totala anslagen till grundläggande högskoleutbildning med 1 % och dessutom för 4 100 av de nytilkommande platserna höja tilldelningen per plats med 50 %. Maxtaxa i barnomsorgen avvisas, vilket minskar utgifterna inom utgiftsområde 16.

Centerpartiets förslag till utgiftsramar i motion Fi16 (yrk. 23) innehåller på skolområdet program för läs- och skrivutveckling samt matematik, ett kvalitetsinstitut samt utbildningsinsatser riktade mot skolledare och skolpolitiker (+200 miljoner kronor år 2000, +400 miljoner kronor åren 2001 och +400 miljoner kronor år 2002). Centern vill avskaffa de nationella skolin-

spektörerna och säger nej till maxtaxa i barnomsorgen. Utrymme beräknas för en fortsatt utbyggnad av Kunskapslyftet. Allmän förskola bör enligt Centern finansieras inom ramen för utgiftsområde 25. Ramen för utgiftsområde 16 minskas därför i Centerns förslag med 1,7 respektive 3,4 miljarder kronor åren 2001 och 2002. Högsolan skall enligt Centern byggas ut, men i halverad takt jämfört med regeringens förslag. För forskning och forskarutbildning beräknas ökade resurser (+295 miljoner kronor år 2000, +685 miljoner kronor år 2001 och +1 100 miljoner kronor år 2002). En del av förstärkningen skall åstadkommas genom att regeringen i nästa budgetproposition föreslår överföring av resurser från sektorsorgan till universitet och högskolor i storleksordningen 1,5 % årligen under tre år.

Folkpartiets ramförslag i motion Fi17 (yrk. 4) baseras på ytterligare minskningar av Kunskapslyftet, vilket bl.a. ger utrymme för fler doktorandtjänster, extra resurser till forskningsråden och införande av ett permanent sommaruniversitet. Folkpartiet säger nej till statligt beslutad maxtaxa i barnomsorgen.

Utbildningsutskottets bedömning

Utskottet delar regeringens uppfattning att Sverige skall vara en ledande kunskapsnation, och att det därför behövs fortsatta offensiva satsningar på kunskap. Satsningen på Kunskapslyftet kommer med stor sannolikhet att leda till ett ökat intresse för högskoleutbildning bland vuxna. Det har i ganska många år funnits betydligt fler behöriga sökande till högskoleutbildning än som kunnat beredas plats. Under 2000-talets första årtionde uppnår de stora årskullar som föddes på 1940-talet pensionsålder. Rekryteringsbehovet av kvalificerad arbetskraft kommer därför att påtagligt öka. Det finns mot denna bakgrund mycket goda skäl att ytterligare bygga ut högskolan i den omfattning som regeringen nu föreslår.

Utskottet har inte funnit anledning att motsätta sig att den tidigare planerade ytterligare utbyggnaden av Kunskapslyftet år 2000 och 2001 ställs in. Genom att Kunskapslyftet enligt regeringens förslag förlängs att pågå även hösten 2002 skapas tidsmässigt utrymme för beredning av de kommande förslagen från Kunskapslyftskommittén till ett nytt vuxenutbildningssystem, som skall avlösa Kunskapslyftet. I Moderaternas motion föreslås en minskning av den gymnasiala vuxenutbildningen inom Kunskapslyftet och en kraftig utbyggnad av den kvalificerade yrkesutbildningen. Medan Kunskapslyftet vänder sig till dem som inte har treårig gymnasieutbildning, är det just personer som har sådan som är målgrupp för den kvalificerade yrkesutbildningen. Utskottet är inte berett att ställa sig bakom en minskning av insatserna för dem som saknar treårig gymnasieutbildning. Eftersom kostnaden per utbildningsplats i den kvalificerade yrkesutbildningen är högre än motsvarande kostnad i gymnasial vuxenutbildning inom Kunskapslyftet, leder Moderaternas förslag också till att färre personer får utbildning.

Regeringens förslag till utgiftsramar innebär ökade satsningar på forskning och forskarutbildning, i enlighet med det åtagande som regeringen uttryckte i den senaste budgetpropositionen (prop. 1998/99:1 utg.omr. 16 s. 105). Utskottet anser inte att riksdagen nu bör ta ställning till frågan om överföring av

medel för forskning från sektorsorganen till universitet och högskolor. Regeringens förslag i den till år 2000 aviserade forskningspropositionen bör avvakts.

Moderaternas förslag om nationell skolpeng har behandlats av riksdagen ett flertal gånger, senast i betänkande 1998/99:UbU1 (s. 37). Riksdagen har avslagit förslaget. Utbildningsutskottet ser ingen anledning att föreslå ändring av ställningstagandet.

De nationella skolinspektörerna utgör ett väsentligt inslag i kvalitetssäkring av skolverksamheten. Utskottet kan inte ställa sig bakom Centerpartiets förslag att avskaffa dem.

Förslaget om att införa en allmän förskola samt maxtaxa i barnomsorgen motiveras av regeringen med att förskolan utgör det första steget i det livslånga lärandet och är en del av den generella välfärden. Den bör därför vara en rättighet för alla barn. I propositionen sägs också att de inkomströvide barnomsorgsavgifterna minskar mäns och kvinnors möjligheter att påverka den egna ekonomin. Regeringen avser att redovisa den fördelningspolitiska effekten då det slutgiltiga förslaget presenteras. I förslaget till utgiftsramar för åren 2001 och 2002 avsätter regeringen medel för att stegvis införa allmän förskola och maxtaxa i barnomsorgen och avser att återkomma med förslag om utformningen.

Med det anförda förordar utbildningsutskottet att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsramar för budgetåren 2000, 2001 och 2002 för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning samt avstyrker motionerna Fi14 yrkande 5, Fi15 yrkande 4, Fi16 yrkande 23 samt Fi17 yrkande 4, alla i motsvarande del.

Övriga frågor

Centerpartiet för i motion 1998/99:Fi16 fram uppfattningen att *indelningen av utgiftsområdena* 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, 15 Studiestöd och 16 Utbildning och universitetsforskning behöver övervägas (yrk. 5). Det moderna arbetslivets krav på återkommande utbildning och kompetenslyft skapar behov av en gemensam dörr till utbildning, skriver motionärerna.

U t b i l d n i n g s u t s k o t t e t anser att finansutskottet bör avstyrka yrkandet om tillkännagivande. Som framgår av vårpropositionen (s. 147) avser regeringen att tillsätta en utredning som skall se över arbetsmarknadsutbildningens organisation och effektivitet samt den framtida arbetsmarknadsutbildningen. Gränsdragningen mellan reguljär utbildning och arbetsmarknadsutbildning skall göras tydlig.

I motion Fi16 föreslår Centerpartiet också ett tillkännagivande till regeringen att en *utredning* bör tillsättas *om hur skolans resurser används* (yrk. 6). Enligt motionärerna vet vi att den svenska skolan är dyrast i världen, men att resultaten inte motsvarar kostnaderna. Motionärerna ser som en trolig förklaring att lokalkostnaderna är oproportionerligt stora, medan undervisnings- och läromedelskostnaderna inte är imponerande.

Utbildningsutskottet föreslår att finansutskottet avstyrker yrkandet. Riksdagen har nyligen på förslag av utbildningsutskottet avslagit ett motsvarande yrkande (mot. 1998/99:Ub227 yrk. 1, bet. UbU11).

Centerpartiet föreslår också ett tillkännagivande om vilka *principer* som bör ligga till grund för regeringens förslag till *ett nytt studiestödssystem* (yrk. 7). Ett nytt system bör bygga på att studiemedlen skall bestå av lika delar bidrag och lån, att fribeloppet höjs till två basbelopp och beräknas på hela året i stället för terminsvis, samt att återbetalning skall ske enligt individuellt upplagda planer under en period av 20–25 år, anser motionärerna.

Utbildningsutskottet föreslår att finansutskottet avstyrker yrkandet. Regeringen har aviserat en proposition om nytt studiestödssystem att läggas fram i direkt anslutning till nästa riksmötes början. Det framgick av budgetpropositionen för år 1998 (utg.omr. 15, s. 16) att det är regeringens avsikt att föreslå ett nytt återbetalningssystem och att pröva bidragsandelens storlek. Riksdagen bör nu enligt utbildningsutskottets mening avvakta regeringens förslag.

Stockholm den 11 maj 1999

På utbildningsutskottets vägnar

Jan Björkman

I beslutet har deltagit: Jan Björkman (s), Beatrice Ask (m), Eva Johansson (s), Yvonne Andersson (kd), Lars Hjertén (m), Tomas Högstöm (m), Torgny Danielsson (s), Erling Wälivaara (kd), Gunnar Goude (mp), Sofia Jonsson (c), Barbro Westerholm (fp), Nalin Pekgul (s), Nils-Erik Söderqvist (s), Kalle Larsson (v), Camilla Sköld (v) och RosMarie Jönsson Neckö (s).

Avvikande meningar

1. Utgiftsramar för utgiftsområdena 15 och 16

Beatrice Ask (m), Lars Hjertén (m) och Tomas Högstöm (m) anför:

Sverige behöver en utbildning i världsklass. Genom en nationell skolpeng säkerställs alla elevers rätt att välja och skolors ekonomiska grundförutsättningar, samtidigt som lärarnas och skollädaens ställning stärks. Sverige behöver fler personer med akademisk examen för att långsiktigt kunna åstadkomma ökat välbäand och trygghet. Medel för fler högskoleplatser alternativt kvalitetsinsatser anslås utöver regeringens förslag. Direktövergången från gymnasieskolan till högskolan måste öka. Det långsiktiga kunskapssökandet genom forskning måste rustas upp efter de senaste årens dramatiska neddragningar, annars riskeras Sveriges möjligheter att utvecklas

som en framstående kunskapsnation. Vidare vill vi inte medverka till en utveckling som begränsar föräldrars möjlighet att ta ansvar för sina barn och olika alternativ inom barnomsorgen. Vi avvisar maxtaxa i barnomsorgen och den föreslagna 3-timmarsverksamheten för 4–5-åringar.

Vi anser därför att finansutskottet bör tillstyrka Moderata samlingspartiets förslag till utgiftsramar för utgiftsområdena 15 och 16 och avslå regeringens förslag.

2. Utgiftsramar för utgiftsområdena 15 och 16

Yvonne Andersson (kd) och Erling Wälivaara (kd) anför:

Vi anser det orättvist att en mindre grupp vuxenstuderande får ett särskilt förmånligt studiestöd (s.k. NT-svux). Anslag till det bör därför inte ingå i utgiftsramen för utgiftsområde 15. Kunskapslyftet är en angelägen satsning för de människor som varken kan få arbete eller gå vidare till högre utbildning. Vi anser att antalet platser bör öka i den takt vi tidigare har förespråkats (7 500 nya platser både år 2000 och år 2001). Vidare förordar vi en realistisk utbildningssatsning på universitet och högskolor, som innebär färre nya platser än regeringen föreslagit och utrymme för att återställa en del av den kvalitetsförsämring som följde av de sänkta prislapparna i budgeten för år 1999. Vi vill öka extra på dyrare utbildningar. I samband med ökning av forskningsanslagen över statsbudgeten är det angeläget att främst humaniora och beteendevetenskap uppvärderas. Maxtaxa i barnomsorgen avvisar vi dels av fördelningspolitiska skäl – det gynnar de mest välbeställda familjerna mest – dels därför att det inte förbättrar valfriheten. Dessutom strider förslaget om en nationellt enhetlig maxtaxa mot principen om kommunalt självstyre.

Vi anser därför att finansutskottet bör tillstyrka Kristdemokraternas förslag till utgiftsramar för utgiftsområdena 15 och 16 och avstyrka regeringens förslag.

3. Utgiftsramar för utgiftsområdena 15 och 16, m.m.

Sofia Jonsson (c) anför:

Centerpartiet välkomnar att regeringen nu börjar skapa utrymme för en reform av studiemedelssystemet, men mycket talar för att det behövs ett större utrymme än det som regeringen föreslår, eftersom finansiering av pensionsavgiften också skall rymmas inom denna satsning.

Grunden till ett livslångt lärande läggs i unga år. De första skolåren är därför mycket viktiga. De skall ge bra kunskaper att stå på och lust att lära mer. Därför är den satsning på skolutveckling som Centern föreslår angelägen. Det är vidare dags att storsatsa på forskning och forskarutbildning till gagn för den högre utbildningens kvalitet och därmed för svenskt näringsliv och samhälle. Vi avvisar regeringens förslag om maxtaxa i barnomsorgen och förordar i stället inom utgiftsområde 12 ett förstärkt familjestöd, som ökar barnfamiljernas valfrihet. Medel för ett successivt införande av allmän för-

skola bör enligt Centerns mening beräknas under utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner.

Jag anser därför att finansutskottet bör tillstyrka Centerpartiets förslag till utgiftsramar för utgiftsområdena 15 och 16 och avstyrka regeringens förslag.

Indelningen av utgiftsområdena 14, 15 och 16 utgör enligt min mening i dag ett hinder för att skapa vad Centern brukar kalla en dörr in till utbildning för vuxna. Jag anser därför att finansutskottet bör tillstyrka vårt förslag i motion 1998/99:Fi16 yrkande 5 att riksdagen skall begära att regeringen i höst presenterar en översyn av denna indelning.

Det är fortfarande min uppfattning att det behövs en *utvärdering av hur skolans resurser används*. Finansutskottet bör enligt min mening föreslå riksdagen att bifalla motion 1998/99:Fi16 yrkande 6.

Eftersom regeringen ännu inte har presenterat något förslag om ett nytt studiestödssystem, anser jag att riksdagen nu bör ange vilka *principer som bör ligga till grund* för ett sådant. Bidragsdelen bör utgöra 50 % av totalbeloppet, fribeloppet bör ökas till två basbelopp och beräknas på hela året i stället för halvårsvis, återbetalningen bör göras efter individuellt upplagda planer på 20–25 års tid och reglerna för antalet terminer man kan få studiemedel utan annan prövning än studieresultat bör skärpas. Enligt min mening bör finansutskottet föreslå riksdagen att med bifall till motion 1998/99:Fi16 yrkande 7 som sin mening ge regeringen till känna vad jag här har anfört.

4. Utgiftsramar för utgiftsområdena 15 och 16

Barbro Westerholm (fp) anför:

Enligt Folkpartiets uppfattning är det motiverat att införa en lånedel i det särskilda utbildningsbidraget, så att större likhet med andra studiesituationer uppkommer.

Regeringen har tvingats acceptera vår bedömning att Kunskapslyftet hade för stor kostym. Vi anser att ytterligare minskningar är möjliga utan att de positiva inslagen i Kunskapslyftet går förlorade. Det är viktigt att universitet och högskolor behåller hög kvalitet, vilket kräver fler forskarutbildade lärare. Därför föreslår vi ökade anslag till doktorandtjänster. Studenterna bör få större valfrihet när det gäller hur de vill disponera sina studier. Ett införande av ett permanent sommaruniversitet ger studenterna möjlighet att examineras snabbare. Krav bör då också ställas på att de presterar studieresultat. Folkpartiets företrädare i kommunerna har länge föreslagit enhetstaxor inom barnomsorgen. Vi säger dock nej till regeringens föreslagna maxtaxa, eftersom vi anser att beslut om detta skall vara en kommunal angelägenhet och inte en fråga för riksdagen. Regeringens formuleringar när det gäller allmän förskola har otydliga konturer, men vi är positivt inställda till förslaget under förutsättning att förskolan ger en bra undervisning. Förskolan får inte bli en avgiftsfri barnomsorg.

Jag anser således att finansutskottet bör tillstyrka Folkpartiets förslag till utgiftsramar för utgiftsområdena 15 och 16 och avstyrka regeringens förslag.